

WEB DESTEKLİ ÖĞRETİMİN HEMŞİRELİK EĞİTİMİNDE KULLANILMASININ ÖNEMİ

THE IMPORTANCE OF USING WEB ENHANCED EDUCATION IN NURSING EDUCATION

Araş. Gör. Dr. Deniz ÖZTÜRK*

*Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

ÖZET

Öğretim teknolojilerinin hemşirelik eğitiminde kullanılması giderek yaygınlaşmaktadır. Günümüzde hemşirelik eğitiminde kullanılan öğretim teknolojilerinin değişik isimlerle anıldığı görülmektedir. Bunlardan web tabanlı öğretim ile web destekli öğretim içerdikleri ortak özelliklere rağmen, esasında farklı iki öğretim yöntemidir. Özellikle web destekli öğretim, sınıf içi ortamda yüz yüze yapılan geleneksel öğretim yöntemini destekleyici yönde kullanıldığında, öğrencilerin bilgi ve becerilerini olumlu yönde etkileyebilmektedir. Bu makalede örgün eğitim kurumlarında sınıf içi öğretim yöntemlerini desteklemek amacıyla, web destekli öğretimin kullanılmasının yaratacağı olumlu etkiler ele alınmıştır.

Anahtar kelimeler

Web destekli öğretim, web tabanlı öğretim, öğretim yöntemi, hemşirelik eğitimi.

ABSTRACT

The use of training technologies in nursing is gradually increasing. It can be observed that the training technologies used today in nursing education are referred to with different names. Among these, web enhanced education and web based education are actually two different training methods despite their common properties. Especially when web enhanced education is used to support traditional face-to-face teaching methods in the classroom setting, it is able to positively affect the knowledge and skills of the student. The positive effects of the use of enhanced education for the purpose of supporting in-class education methods at formal education institutes have been discussed in this article.

Keywords

Web enhanced education, web based education, teaching method, nursing education.

GİRİŞ

Hemşirelik, bireyin, ailenin ve toplumun sağlığını koruma ve geliştirmeye yardım eden ve hastalık halinde iyileşmeye ve rehabilite etmeye katılan bir meslek grubudur (ICN 2010). Bu hizmeti sunacak hemşirelerin eğitim yaşantıları süresince, belirli kuramsal ve uygulamalı öğretimler ile teorik bilgi, tutum ve psikomotor becerileri kazanması gerekmektedir (Mahara 1998). Bilgi ve becerilere ek olarak, doğru karar verme ve kendi kendini denetleme gücü kazandırılmak istenen özelliklerden

bazılarıdır (Çakıroğlu 1992). Ayrıca hemşirelik eğitimi, yönetimi ve araştırmalarında rol alabilecek, kendini geliştirme becerisine sahip, ekip içerisinde aktif çalışabilecek nitelikte profesyonel birer hemşire yetiştirmek hedeflenmektedir (Erdemir 1998, Karadağ 2006). Tüm bu amaç ve hedeflere ulaşabilmek için hemşirelik eğitiminin özellikleri ve derslerin öğrencilere sunulduğu şekli yeniden değerlendirilmelidir.

HEMŞİRELİK EĞİTİMİNDE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ

Günümüzde hemşirelik eğitimi geleneksel olarak sınıf içinde yüz yüze eğitim, laboratuvar uygulaması ve hastane uygulaması şeklinde yapılmaktadır. Bununla birlikte hemşirelik eğitiminde çağdaş bilişim ve öğretim teknolojilerinin kullanımı üzerinde giderek artan ilgi vardır (McNeil 2003). 1900'lü yılların başlangıcında basılı materyaller ve posta yoluyla kullanılmaya başlanan öğretim teknolojileri, 2000'li yıllarda uzaktan eğitimin değişik şekillerinin eğitime eklenmesiyle değişmiş ve gelişmiştir (Novotny ve Davis 2006, Axley 2008). Bilişim teknolojilerinin eğitimde kullanılması, öğrencilerin öğretim yaşantılarını bireyselleştirmekte, her öğrencinin kişisel yetenek ve ilgisine karşılık verecek biçimde bir öğrenme ortamı sunulmasına olanak vermektedir (Oğuzkan 1993).

Hemşirelik eğitiminin de değişen bu teknolojileri eğitim sistemi içerisine alması gerekliliği, Amerika'da Hemşirelik Eğitimi ve Uygulamaları Ulusal İnformatik Birliği (National Informatics Agenda for Nursing Education and Practice)'nin 1997 yılında yayımladığı raporda görülmektedir. Bu raporda daha verimli bir hemşirelik eğitimi ortamı oluşturabilmek için hemşirelik eğitimi müfredatında bilgisayarın ve bilişimle ilgili uygulamaların daha fazla yer alması gerektiği belirtilmiştir (National Informatics Agenda for Nursing Education and Practice 1997). Amerikan Hemşirelik Kolejlere Birliği'nin 2005 yılında yayımladığı bir başka raporda, hemşirelik eğitiminde eğitim, araştırma ve uygulamanın teknoloji ile desteklenmesinin, öğrencilerin öğrenme kapasitelerini arttıracak ve öğrenme ortamını zenginleştireceği belirtilmiştir (American Association of Colleges of Nursing 2005).

Ülkemizde öğretim teknolojilerinin hemşirelik eğitiminde kullanılmasının ilk örneğinin Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi hemşirelikte ön lisans programları ile başlatılmış olduğu bilinmektedir. Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi 1991-1999 yılları arasında hemşirelik eğitiminde ön lisans programı açarak hemşirelik öğrencileri yetiştirmeye başlamıştır (Bahçecik ve Alpar 2009). Ancak 1996 yılında Sağlık Bakanlığı ile Yüksek Öğretim Kurumu arasında yapılan protokol ile Anadolu Üniversitesi Açık öğretim Fakültesi, hemşirelik, ebelik ve sağlık memurluğu programına öğrenci alınmasına son verilmiş ve 79 adet sağlık yüksek okulu açılmasına karar verilmiştir (TC Resmi Gazete 1996). Bununla birlikte Anadolu Üniversitesi Açık öğretim Fakültesi Sağlık Programları bölümünde öğrenci kaydı yapılmamasına rağmen, ebelik, hemşirelik ve sağlık teknikerliği programları halen yer almaktadır (Anadolu Üniversitesi 2009). Ayrıca Sağlık Bakanlığı ile Atatürk Üniversitesi'nin yaptığı protokol doğrultusunda kamu veya özel sektörde çalışmakta olan Hemşirelik ile Sağlık Memurluğu bölümü/programı ön lisans mezunu sağlık çalışanları için uzaktan eğitim yoluyla lisans tamamlama programı başlatılmıştır. Bu programın ilk öğrencileri 2009-2010 öğretim yılında ders almaya başlamıştır ve halen

çok sayıda ön lisans mezunu bu program aracılığıyla lisans eğitimini tamamlamaktadır (Atatürk Üniversitesi 2009). Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü İş Sağlığı Hemşireliği Uzaktan Eğitim Yüksek Lisans Programı lisans üstü düzeyde eğitim veren bir programı 2012-2013 eğitim öğretim yılında başlatmıştır (Dokuz Eylül Üniversitesi 2012). Benzer şekilde İnönü Üniversitesi Uzaktan Eğitim Merkezi Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği tezsiz yüksek lisans eğitimini uzaktan eğitim yoluyla vermektedir (İnönü Üniversitesi 2013). Bu gelişmelere paralel olarak ülkemizde ve dünyada, bilgi ve teknolojinin hızla ilerlemesi ve önceden kazanılan bilgilerin kısa sürede güncelliğini yitirmesi nedeniyle öğrenmenin yalnızca örgün eğitim kurumlarında kazanılan bilgi ve beceriler ile sınırlı kalamayacağı, bireylerin bilgi toplumuna uyumu için yaşam boyu öğrenmelerinin gerekli olduğu anlayışı yaygınlaşmıştır. Bu bağlamda Avrupa'da ortak bir yükseköğretim alanı yaratma düşüncesinden hareketle, 1999 yılında 29 Avrupa ülkesinin yükseköğretimden sorumlu Bakanları tarafından imzalanan Bologna Bildirisi'ne 2001 yılında yaşam boyu öğrenimin teşvik edilmesi hedefi ilave edilmiştir (Yüksek Öğretim Kurumu 2012). Avrupa Birliği'ne aday olan ülkemiz de 2004 yılında Bologna Sürecine dahil olmuş ve bu konuyla ilgili çalışmalar Yükseköğretim Kurulu tarafından yürütülmektedir. Yaşam boyu öğrenme, bireylerin eğitim ve öğrenme sürecini, hayatlarının belli bir bölümüne sıkıştırmanın aksine; evde, işte, kafede vb. her yerde ve bütün yaşam boyu devam edecek bir sürece dönüştürmektedir. Yaşam boyu öğrenmeyi hayata geçirmek ve öğretimin etkinliğini arttırmak için bilişim teknolojilerinin eğitim sistemine dahil edilmesi önerilmektedir (Çallı 2002).

ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİNİN FARKLI UYGULANIŞ ŞEKİLLERİ

Günümüzde hemşirelik eğitiminde kullanılan öğretim teknolojileri farklı isimlerle anılmaktadır. Bunlar uzaktan eğitim, web tabanlı öğretim, web destekli öğretim, elektronik öğrenme, internet temelli öğrenme, online eğitim olarak örneklendirilebilir. Bu öğretim teknolojileri günümüzde bazen geleneksel sınıf içinde yapılan yüz yüze öğretimin yerine veya bazen sınıf içi öğretimle birlikte geleneksel öğretimi destekleyici şekilde kullanılabilir (Kearns ve ark. 2004, Halstead ve Coudret 2000).

Ülkemizde yaygın olarak anılan uzaktan eğitim; geleneksel öğrenme-öğretme yöntemlerindeki sınırlılıklar nedeniyle sınıf içi etkinliklerin yürütülme olanağı bulunmadığı durumlarda eğitim etkinliklerini planlayanlar ve uygulayanlar ile öğrenenler arasında iletişim ve etkileşimin özel olarak hazırlanmış öğretim üniteleri ve çeşitli ortamlar yoluyla belli bir merkezden sağlandığı bir öğretim yöntemidir (Alkan 97). Uzaktan eğitim, bilgisayar tabanlı öğretim, elektronik öğrenme, web tabanlı öğretim ve web destekli öğretim gibi öğretim yöntemlerini kapsar (Urdu 2000). Bu öğretim yöntemlerinden günümüzde yaygın olarak kullanılanlarından biri, web tabanlı öğretimdir. Online öğretim veya internet temelli öğretim gibi farklı isimlerle tanımlanabilen web tabanlı öğretim, bilgisayarlara bağlı internet veya intranet ağları üzerinden yapılan bireyselleştirilmiş öğretim yöntemidir (Manochehr 2001). Web tabanlı öğretimde temel olan zaman ve mesafe ne olursa olsun, herkes

için, her zaman ve her yerden uygulanabilir bir eğitim şekli olmasıdır (Aggarwal ve Legon 2006). Web destekli öğretim ise, etkili öğrenmeyi artırıcı, kalıcı öğrenmeyi destekleyici özelliğe sahip eğitim ortamları için bilgisayar ağlarından yararlanılan bir eğitim programıdır (Altunçekiç ve Aksu 2011). Ayrıca web destekli öğretim, sınıf içinde öğretim alan öğrencilerin öğrenme ortamlarını arttırmak ve öğrenci merkezli eğitim yaklaşımını desteklemek amacıyla teknolojinin kullanılması olarak da açıklanabilir (Billings 2000). Web tabanlı öğretim ile web destekli öğretim çoğu kez birbirinin yerine geçecek şekilde veya eş anlamlı olarak kullanılmaktadır.

Web tabanlı öğretim ile web destekli öğretimin bazı ortak özellikleri bulunmaktadır. Web tabanlı öğretim ile web destekli öğretimin ortak özelliklerinden biri; bilgisayar destekli öğretimin tüm olanaklarını bünyesinde barındırmasıdır. Bu olanaklara ek olarak her iki öğretim yöntemi de internet ortamını içermesi nedeniyle öğrenciye evrensel nitelikte hizmetler sunmaktadır (Uzunboylu 2002). Ortak özelliklerden bir diğeri; her iki öğretim yönteminde de derslerin, eş zamanlı (senkron) veya eş zamanlı olmayan (asenkron) şekilde işlenebilmesidir. Eş zamanlı olarak yürütülen derslerde, öğrenci ve öğretmenler fiziksel olarak farklı mekanlardadır ve dersler eş zamanlı olarak gerçekleşir. Sesli-görüntülü konferanslar ve online sanal sınıflar, eş zamanlı ders ortamlarına örnek olarak verilebilir. Öğretmenler öğrencilerle sanal bir ortamda buluşur ve eğitim aktivitesi eş zamanlı olarak gerçekleştirilir. Bu tür ortamların en önemli avantajı, "öğrencilerle öğrenciler" ya da "öğreticilerle öğrenciler" arasındaki etkileşimi sağlayabilecek araçların kullanımına uygun olmaları nedeniyle, geleneksel sınıf içi eğitimine benzer şekilde tartışma ortamının yaratılabilmesidir (Urda ve Weggen 2000, Trakya Üniversitesi Uzaktan Eğitim Merkezi 2012). Eş zamanlı olmayan kavramı ise, öğrenme ve öğretme aktivitelerinin; öğrenci ve öğretmenler fiziksel olarak farklı mekanlardayken, farklı zamanlarda gerçekleşmesini ifade eder. Eş zamanlı olmayan dersler, kişinin kendi kendine yaptığı öğrenme faaliyetlerini kapsar. Depolanmış sesli-görüntülü web sunumları, elektronik posta ve forumlar, online sohbet odaları ve tartışma grupları asenkron öğrenmede kullanılabilir. Eş zamanlı olmayan öğrenmede eğitici, eğitim materyallerini, öğrenme aktivitesi gerçekleşmeden önce hazırlamak ve depolamak durumundadır. Öğrenci de depolanmış eğitim materyallerine ne zaman ve nereden ulaşacağına kendisi karar vermektedir (Urda ve Weggen 2000, Trakya Üniversitesi Uzaktan Eğitim Merkezi 2012).

Yukarıdaki açıklamalardan da görülebileceği üzere; web tabanlı öğretim ile web destekli öğretim ortak özellikler içermektedir. Ancak bu ortak özelliklere rağmen, özellikle uygulamaları bakımından bazı farklılıklara sahiptir.

Web tabanlı öğretim ile web destekli öğretimin birbirinden ayrıldığı en temel nokta, derslerin öğrenciye aktarılmasında izlenen yoldur. Web tabanlı öğretim, eğitim sürecinde örgün eğitim kurumlarının dışında da geleneksel sınıf içi öğretim yapılmaksızın tek başına uygulanabilirken, web destekli öğretim belli bir konunun öğretimine destek sağlamak amacıyla geleneksel sınıf içi öğretime destekleyici olarak kullanılmaktadır. İki öğretim yönteminin birbirinden ayrıldığı bir diğer nokta ise, dersi yöneten eğitimciden kaynaklanmaktadır. Web tabanlı öğretimde, öğrenme-öğretme

sürecini yöneten ve yönlendiren farklı uzmanlık alanlarından oluşan uzmanlar grubu yer alabilmekte iken, web destekli öğretimin yönetimi tamamen eğitimciye aittir (Uzunboylu 2002).

WEB DESTEKLİ ÖĞRETİMİN YARARLARI

Web destekli öğretimin en önemli yararı, uzman bir eğitimcinin geliştirdiği web destekli öğretim materyalinin öğrenciler tarafından farklı ortamlardan takip edilebilmesidir (Khan 2001). Öğrenciler, dünyanın herhangi bir yerinden, herhangi bir bilgisayar aracılığıyla, günün herhangi bir saatinde bir web destekli öğretim programına katılabilirler (Arslan 2008). Örneğin Uzunboylu çalışmasında, öğrencilerin kullanımı için bir web sitesi hazırlamış ve öğrencilerin İngilizce derslerini bu web sitesi üzerinden almasını sağlamıştır. Öğrenciler tartışma forumlarına katılarak, sohbet odalarına girerek, web sitesi üzerinde hazırlanmış bazı oyunlara katılarak İngilizce gramer bilgilerini geliştirmişlerdir. Araştırma sonucunda bu öğrencilerin İngilizce gramer başarılarında gelişme saptanmıştır (2002).

Web destekli öğretimin diğer yararı, her öğrencinin kendi öğrenme hızına göre eğitim içeriğine ulaşma, ders notlarını takip etme ve istediği zaman dersleri tekrar etme imkanı vermesidir (Khan 2001, Wingard 2004, Arslan 2008, Kerrigan 2008). Örneğin Jang ve ark., öğrencilerin kendi kendine EKG becerisini öğrenmeleri için web sitesinde bir ders içeriği hazırlamışlardır. Öğrenciler istedikleri bir ortamdan ders içeriğine ulaşma ve ders içeriğini tekrar etme fırsatı bulmuşlardır. Araştırma sonucunda öğrencilerin öğrenme motivasyonlarının ve memnuniyetlerinin arttığı belirlenmiştir (2005).

Web destekli öğretimin içerdiği bir diğer yarar ise, ders içeriklerini geliştirmenin ve güncellenmenin kolay olmasıdır. Merkezi bir noktadan dersleri güncellemek ve yenilikler yapmak mümkündür (Driscoll 1998). İnternet yazılım araçları kullanılarak, dersleri geliştirmek ve kaydetmek oldukça kolaydır. Dersleri geliştirme kolaylığı, eğitimcilere yenilikleri hazırlamak için zaman sağlarken; öğrencilere en güncel eğitim materyallerine ulaşma olanağı verir (Arslan 2008).

Web destekli öğretim; metin, grafik, ses, video ve animasyon gibi çeşitli çoklu ortam elemanlarını birleştirerek, öğrenme ortamlarını zenginleştirmektedir. Bu şekilde zenginleştirilerek hazırlanmış bir öğretim ortamı, öğrencilerin kişisel ihtiyaçlarına en uygun kaynakları bulmalarına olanak sağlar (Khan 2001, Wingard 2004). Wingard çalışmasında, web destekli öğretimi "Eğitimin zenginliği" olarak tanımlamaktadır. Wingard web destekli öğretimin eğitimde zenginliği; ders içeriği (ders notu, grafikler, ses ve video), etkileşim (aktiviteler ve küçük ara sınavlar) ve iletişimi (e-mail, tartışma ve grup çalışmaları) bünyesinde barındırması sayesinde sağladığını belirtmiştir (2004).

Web destekli öğretim, sohbet kanalları ve video konferans gibi eş zamanlı; e-posta ve tartışma grupları gibi eş zamanlı olmayan iletişim seçenekleri ile öğretmen-öğrenci, öğrenci-öğretmen ve öğrenci-öğrenci arasında devamlı ve etkili bir iletişim kurulmasına olanak sağlar (Wingard 2004, İşman 2011). Schutte (2002) çalışmasında, web tabanlı olarak eğitim alan öğrencilerin derslerine karşılıklı iletişimi arttırmaya

yönelik olarak sanal sınıf ortamı hazırlamış; derslere elektronik posta ve eğitimciyle online bağlantı kurulmasını eklemiştir. Araştırmaya katılan öğrenciler bu şekilde işlenen derslerin akran iletişimini sağlamada etkili olduğunu belirtmiştir.

Ders içeriklerinin öğrenciye sunumunda maliyet etkili oluşu, web destekli öğretimin bir diğer yararlarıdır. Böylece öğrencilerin ve öğretmenlerin seyahat etme, konaklama ve kırtasiye masrafları en aza indirilmiş olur. Ayrıca web destekli öğretim, kurumların da öğretim materyallerini çoğaltma, paketleme ve postalama maliyetlerini azalmaktadır (Khan 2001).

WEB DESTEKLİ ÖĞRETİMİN SINIRLILIKLARI

Web destekli öğretim yukarıda belirtilen yararlarının yanı sıra bazı sınırlılıklara da sahiptir. Web destekli öğretimin kullanımının en önemli sınırlılığı, derslerin hazırlanması ve sunumu sırasında özel yazılım ve donanımların kullanılması gerekliliğidir. Ayrıca web siteleri üzerinden verilecek derslerin hazırlanması için yapılacak ön hazırlıklar uzun süre alabilmektedir (Black ve Watties–Daniels 2006, Travale 2007). Örneğin Pachnowski ve Jurczyk (2003), web tabanlı bir öğrenme ortamını ilk kez hazırlayan bir eğitimci için, ders içeriğini web ortamına aktarmanın uzun bir ek zaman ve çalışma gerektirdiğini saptamıştır. Ayrıca web tabanlı öğretimin ilk kez yapılacağı yılda web ortamının hazırlığında kurum için ek finansal kaynaklar sağlanması gerekebileceği belirtilmiştir.

Web destekli öğretime katılacak öğrencilerin teknolojiye ulaşabilirlikleri ve teknolojiyi kullanım konusundaki yeterlilikleri bir diğer sınırlılık olarak sayılabilir (Black ve Watties–Daniels 2006, Travale 2007). Ayrıca web destekli öğretimde oluşabilecek teknik arızalar derslerin verimliliğini de azaltabilmektedir. Özellikle aksaklıkların öğrenci tarafından giderilemediği durumlarda dışarıdan teknik destek alma zorunluluğu doğabilmekte ve bu durum eğitimde gecikmelere neden olabilmektedir (Arslan 2008). Rivera ve Rice (2002)'nin yaptığı çalışmada, web tabanlı bir ders içeriğinin öğrenciye sunulmasından önce, öğrencinin dersten en etkili şekilde yararlanmasını sağlamak amacıyla, öğrencilerin hazırlanmış olan web içeriği hakkında önceden bilgilendirilmesinin, hazırlanacak olan ders materyallerinin sade ve konu için özelleşmiş olmasının son derece önemli olduğunu belirtmiştir. Ayrıca öğrencilerin ve eğitimcilerin hızlı ve kesintisiz bir internet erişiminin olmasının, derslerin etkili bir şekilde sunulmasında önemli bir kriter olduğu belirtilmiştir.

Web destekli öğretime katılacak öğrencilerden, kendi kendine çalışma motivasyonu düşük olan veya ders çalışmaya başlama konusunda destek bekleyen öğrenciler, yüz yüze yapılmayan derslerin iletişim sınırlılığı meydana getirdiğini düşünebilirler (Black ve Watties–Daniels 2006, Travale 2007). Ayrıca öğrenciler dinlenme ve eğlenme zamanlarının büyük bir bölümünü bilgisayar başında geçirmek zorunda kalabilirler. Bu nedenle öğrenciler sosyal ortamlara girmede güçlük, yalnızlık ve uyumsuzluk yaşayabilirler (Arslan 2008). Örneğin Heath (2004) çalışmasında, web sitesi aracılığıyla eğitime katılan öğrencilerin, dersin eğitimcisinden ve dersi birlikte aldıkları arkadaşlarından uzak kaldıklarını belirtmiştir.

Web destekli öğretimin yukarıda belirtilen tüm yararları ve sınırlılıkları dikkate alındığında, hemşirelik eğitiminde kullanılmasının olumlu sonuçlar yaratabileceği düşünülmektedir. Hemşirelik eğitim müfredatlarında yapılacak bazı düzenlemelerle web destekli öğretimin olumlu yönlerinden faydalanılabilir. Özellikle sınıf içinde yapılan geleneksel yüz yüze öğretimi destekleyici olarak ve sınıf içi öğretimle birlikte kullanıldığında öğrenci başarısında artış yaratacağı yapılmış çalışmalarla kanıtlanmıştır. Hemşirelik eğitiminin temelini oluşturan hemşirelik becerilerinin öğretiminde yaşanan bazı sıkıntıların giderilmesi açısından da web destekli öğretimin kullanılması yararlı olacaktır. Zira günümüzde hemşirelik eğitiminde giderek artan öğrenci sayıları nedeniyle sınıflar çok kalabalık hale gelmiştir. Merkez şehirlerde hemşirelik eğitimi veren kurumlarda birinci sınıfa kayıtlı öğrenci sayıları 300'ü geçmiştir. Kalabalık bu sınıflarda etkili ve nitelikli eğitim vermek oldukça güçleşmiştir. Hemşirelik eğitiminin ve hemşirelik mesleğinin temelini oluşturan psikomotor beceri gerektiren uygulamaların öğretimi sırasında, öğrencilerin uygulama alanını ve uygulamayı net bir şekilde görmeleri oldukça sınırlı hale gelmiştir. Kaldı ki ülkemizde hemşirelik eğitimi uzmanlık alanları doğrultusunda yapacak öğretim elemanı sayısı da oldukça yetersizdir ve bu sayısal yetersizlik, öğrencilerin beceri öğretimine yansımakta ve öğrenciler yeterli sayıda tekrarlı uygulama yapamamaktadır. Tüm bu nedenlerle, hemşirelik eğitiminin kalitesini arttırmak ve öğrencilerin eğitimlerinden en etkili şekilde yararlanmalarını sağlamak amacıyla, eğitim teknolojilerinin ve özellikle web destekli öğretimin hemşirelik eğitiminde kullanılması gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

SONUÇ

Web tabanlı öğretim ile web destekli öğretim içerdikleri ortak özelliklere rağmen, özellikle uygulamaları bakımından birbirinden farklı öğretim yöntemleridir. Özellikle web destekli öğretim, sınıf içi ortamda yüz yüze yapılan geleneksel öğretim yöntemini destekleyici yönde kullanıldığında, öğrencilerin bilgi ve becerilerini olumlu yönde etkileyebilmektedir. Ayrıca web destekli öğretimin kullanılması öğrencilerin kendi öğrenme hızlarında öğrenmelerine ve daha bağımsız bir şekilde çalışmalarına imkan vermekte, öğrenme için gereken zamanı kısaltmakta, öğreticinin ilgili beceriyi gösterme ve öğrencinin uygulamayı gerçekleştirme zamanını arttırmaktadır. Bu bağlamda, örgün eğitim kurumlarında sınıf içi öğretim yöntemlerini desteklemek amacıyla, web destekli öğretimin önemli bir seçenek olduğu ve öğrenci başarısına katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

- Aggarwal AK ve Legon R. Case Study- Web-Based Education Diffusion. *IJWLTT* 2006; 1(1): 49-72.
- Alkan C. Eğitim Teknolojisi. 5.basım, Ankara: Anı Yayıncılık. 1997.
- Altunçekiç A ve Aksu L. Web Destekli Öğrenme Ortamlarının İnternet Kullanımına Yönelik Tutum Düzeyleri Üzerine Etkisi. *Kastamonu Eğitim Dergisi* 2010; 19(1): 239-250.
- American Association of Colleges of Nursing. Faculty Shortages in Baccalaureate and Graduate Nursing Programs: Scope of Problem and strategies for Expanding the Supply. American Association of Colleges of Nursing, 2005, Erişim Tarihi: 10.12.2013, <http://www.aacn.nche.edu/publications/white-papers/facultyshortage.pdf>.

- Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Sağlık Programları Bölümü, Erişim Tarihi: 05.08.2012
https://www.anadolu.edu.tr/akademik/fak_aof/aofsaglikprgbol/index.htm
- Arslan A. Web destekli Öğretimin Ve Öğretimsel Materyal Kullanımının Öğrencilerin Matematik Kaygısına, Tutumuna Ve Başarısına Etkisi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü; 2008.
- Atatürk Üniversitesi Uzaktan Eğitim Araştırma ve Uygulama Merkezi Hemşirelik Lisans Tamamlama Programı. ErişimTarihi:05.08.2012 <http://atauzem.atauni.edu.tr/hakkimizdaa.aspx?program=0&sayfa=3>
- Atatürk Üniversitesi Uzaktan Eğitim Araştırma ve Uygulama Merkezi Hemşirelik Lisans Tamamlama Programı.ErişimTarihi:05.08.2012 <http://atauzem.atauni.edu.tr/hakkimizdaa.aspx?program=0&sayfa=0>.
- Axley L. The Integration of Technology into Nursing Curricula: Supporting Faculty via the Technology Fellowship Program. OJIN 2008; 13.
- Bahçecik N ve Alpar Ş. Nursing Education in Turkey: From Past to Present. Nurse Education Today 2009; 29(7): 698–703.
- Billings DM. A Framework for Assessing Outcomes and Practices in Web-Based Courses in Nursing. Journal of Nursing Education 2000; 39(2): 60-67.
- Black CD, Watties–Daniels DA. Cutting Edge Technology to Enhance Nursing Classroom Instruction at Coppin State University. JABNF 2006; Summer: 103-106.
- Çakıroğlu S. Türkiye’de Hemşirelik Eğitimi Sorunlarının Genel Görünümü. Hemşirelik Bülteni 1992; 6(23): 17-22.
- Çallı İ. Türkiye’de uzaktan eğitimin geleceği ve e-üniversite. Sakarya Üniversitesi İnternet Destekli Öğretim [Bildiri], Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu 2002, Eskişehir.
- Dokuz Eylül Üniversitesi Uzaktan İş Sağlığı Yüksek Lisans Programı, Erişim Tarihi: 05.08.2012
<http://www.deu.edu.tr>.
- Driscoll M. Web-Based Training. [Elektronik Sürüm]. San Francisco: Jossey Bass/Pfeiffer. 1998.
- Erdemir F. Hemşirenin Rol ve İşlevleri ve Hemşirelik Eğitiminin Felsefesi. Cumhuriyet Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi 1998; 2(1): 59-63.
- Halstead JA ve Coudret NA. Implementing Web-Based Instruction in a School of Nursing: Implications for Faculty and Students. Journal of Professional Nursing 2000; 16(5): 273-281.
- Heath JM. Student Isolation Issues in the E- Learning Enviroment. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Arizona: Arizona Üniversitesi; 2004.
- International Council of Nursing. Definition of Nursing. Erişim Tarihi: 10.12.2013,
<http://www.icn.ch/about-icn/icn-definition-of-nursing/>.
- İnönü Üniversitesi Uzaktan Eğitim Merkezi, Erişim Tarihi: 05.08.2012 <http://inuzem.inonu.edu.tr/web/index.php?menuid=4&programid=8>
- İşman A. Uzaktan Eğitim. 8.basım, Ankara: Pagem Yayıncılık; 2011.
- Jang KS, Hwang SY, Park SJ ve ark. Effects of a Web Based Teaching Method on Undergraduate Nursing Students' Learning of Electrocardiography. Journal of Nursing Education 2005; 44(1): 35-39.
- Karadağ G ve Uçan Ö. Hemşirelik Eğitimi ve Kalite. Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi 2006; 3(1): 42–51.
- Kearns LE, Shoaf JR, Summey MB. Performance and Satisfaction of Second-Degree BSN Students in Web-Based and Traditional Course Delivery Environments. Journal of Nursing Education 2004; 43(6): 280-284.
- Kerrigan J. Web-Enhanced Instruction and Simulation: Technologies that Can Bridge the Theory to Practice Gap. CNIA 2008; 3(2): 25-48.
- Khan B. Web Based Training. New Jersey: Educational Technology Publication Inc. 2001.

- Mahara MS. A Perspective on Clinical Evaluation in Nursing Education. *Journal of Advanced Nursing* 1998; 28(6): 1339-1346.
- Manochehr NN. The Influence of Learning Styles on Learners in e-Learning Environments: An Empirical Study. *CHEER* 2001; 18: 10-14.
- McNeil JB, Elfrink LV, Bickford JC ve ark. Nursing Information Technology Knowledge, Skills, and Preparation of Student Nurses, Nursing Faculty, and Clinicians: A U.S. Survey, *Journal of Nursing Education* 2003; 42: 341-349.
- National Advisory Council on Nursing Education and Practice. (December 1997). A National Informatics Agenda for Nursing Education and Practice (MF01/PC02). Erişim Tarihi: 26.12.2012, <http://nursing-informatics.com/niassess/8f.pdf>
- Novotny J ve Davis R. *Distance Education In Nursing [Elektronik Sürüm]*. New York: Springer Publishing. 2006.
- Oğuzkan F. *Eğitim Terimleri Sözlüğü*. 3.basım, Ankara: Emel Matbaacılık. 1993.
- Pachnowski LM, Jurczyk JP. Perceptions of Faculty on the Effect of Distance Learning Technology on Faculty Preparation Time. *OJDLA* 2003; 6(3): 1-10.
- T.C. Resmi Gazete. 96/8655 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı. 22805, 10 Ekim 1996.
- Rivera JC ve Rice ML. A Comparison of Student Outcomes & Satisfaction Between Traditional & Web Based Course Offerings. *OJDLA* 2002; 5(3): 1-11.
- Schutte JG. Virtual Teaching in Higher Education: The New Intellectual Superhighway or Just Another Traffic Jam? Erişim Tarihi: 05.12.2012 <http://www.csun.edu/sociology/virexp.htm>
- Trakya Üniversitesi Uzaktan Eğitim Merkezi. Erişim Tarihi: 05.12.2012 http://tuzem.trakya.edu.tr/e_ogrenme.html
- Travale IL. Computer-Assisted Instruction for Novice Nurses in Critical Care. *Journal of Continuing Education in Nursing* 2007; 38(3): 132-138.
- Urdan T ve Weggen C. *Corporate e-Learning: Exploring a New Frontier [Elektronik Sürüm]*. U.S.: WR Hambrecht Co. 2000 http://ccpl.mior.ca/Reference%20Shelf/PDF_OISE/Corporate%20e-learning.pdf
- Wingard RG. Classroom Teaching Changes in Web-Enhanced Courses: A Multi-Institutional Study. *EQ* 2004; 1: 26-35.
- Yüksek Öğretim Kurulu. Bologna Süreci Nedir? Erişim Tarihi: 05.12.2012, <http://bologna.yok.gov.tr/index.php?page=yazi&c=1&i=3>
- Uzunboylu H. *Web Destekli İngilizce Öğretiminin Öğrenci Başarısına Etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. 2002.